

CAROL MASON

De liefdesmarkt

the house of books

*Met dank aan Rob van Moppes
die de gedichten van Lord Byron heeft vertaald*

Oorspronkelijke titel

The Love Market

Uitgave

Copyright © 2010 by Carol Mason. All rights reserved.

Copyright voor het Nederlandse taalgebied © 2013 by The House of Books,
Vianen/Antwerpen

Vertaling

Cherie van Gelder

Omslagontwerp

marliesvisser.nl

Omslagbeeld

Angela Drury / Corbis / Hollandse Hoogte

Foto auteur

Anthony Capuccinello

Opmaak binnenwerk

ZetSpiegel, Best

ISBN 978 90 443 4142 3

ISBN 978 90 443 4143 0 (e-book)

D/2013/8899/136

NUR 302

www.thehouseofbooks.com

www.carolmasonbooks.com

All rights reserved.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Proloog

Toeval bestaat niet, vertelde iemand me eens. Alles is een kwestie van synchroniciteit. Gelijkgestemde mensen volgen vaak vergelijkbare wegen die elkaar dan onverwachts kruisen. Vandaar dat je de moeder van het schoolvriendinnetje van je dochter vrijdag om zes uur bij de slijter tegen het lijf loopt, of je je oude leraar geschiedenis tegenkomt terwijl je in het Louvre rondwandelt. Maar af en toe lijken toevallige ontmoetingen helemaal niet het resultaat van gelijkgestemde zielen. En dan kom je ineens iemand uit het verleden tegen op een plek die voor jullie allebei zo ongewoon is, dat een verklaring niet voor de hand ligt. Het blijft iets ongrijpbaars, maar ja, het hele leven is vaak onverklaarbaar, net als de reden waarom we verliefd op iemand worden.

Bij mij begon alles doordat ik bij de verkeerde bushalte uitstapte.

Ik zat niet echt op te letten, omdat we bijna constant voortskelden met het slakkengangetje van het Londense verkeer op een zaterdagmiddag. Veel boeiender dan alles wat zich achter het glas afspeelde, was de weerspiegeling van mijn linker oorlelletje in het raam, waarin het sprankelende diamantje elke keer twinkelde als ik mijn hoofd bewoog. Toevallig viel mijn oog op Mike, die tegenover me zat. Hij zat me uit te lachen en gespeeld wanhopig maar vol genegenheid met zijn hoofd te schudden.

‘Die zijn veel te duur!’ had ik de dag ervoor bij de juwelier nog gezegd, toen ik de diamanten oorknopjes met tegenzin teruggaf aan de verkoper.

‘Nee, helemaal niet. Ik wil dat je ze neemt.’ Mike wierp me een blik toe die me duidelijk maakte dat hij genoot van het feit dat hij nu ook eens zo’n belangrijke man was, die veel geld moest neertellen voor een duur verjaarscadeautje. ‘Doe ze nog maar een keer in,’ zei hij.

‘Maar dat kunnen we niet maken, Mike! Ze kosten tweeduizend ballen!’

‘We nemen ze.’ Mike pakte zijn creditcard.

Hij wist dat ik al een hele tijd diamanten oorknopjes wilde hebben. Ik had het er vaak genoeg over gehad, puur toevallig natuurlijk, om hem het gevoel te geven dat het helemaal zijn eigen idee was om die voor me te kopen. Een echt romantisch gebaar in plaats van zuchtend toe te geven om een eind te maken aan mijn gezeur.

‘Maar Mike, met zoveel geld zouden we ook de badkamer af kunnen maken. Of het alvast opzijleggen voor een nieuwe auto. Of voor het studiefonds van Aimee...’ *Lieve god, ik hoop niet dat ik hem zijn eigen idee nu uit het hoofd ga praten*, dacht ik.

‘Je hebt gelijk,’ zei hij. ‘Laten we ze dan maar teruggeven.’ Hij deed net alsof hij zijn creditcard weer terugstopte en niet zag hoe mijn gezicht betrok. Toen glimlachte hij: ‘Tweeduizend pond, Celine. Hoeveel is dat, als je het afzet tegen tien jaar huwelijk? Denk je niet dat je me zoveel waard bent?’

Ik wreef een beetje gemeen over mijn kin. ‘Misschien moet ik toch een iets groter paar passen.’

Mike legde zijn kaart vastberaden op de toonbank. ‘We nemen ze.’

Ik danste de winkel uit alsof ik Ginger Rogers was. Mike zei dat bescheiden mensen al met iets kleins gelukkig waren en dat hij blij was dat hij geen vrouw was. Ik hield ze in bed in en had die ochtend met een brede grijns mijn tanden gepoetst. Spiegels, ruiten en de achterkant van lepels waren ineens onweerstaanbaar voor me geworden.

‘Kom op,’ zegt hij. ‘We stappen uit.’ Hij trekt me overeind en maakt een eind aan mijn liefdesrelatie met mijn eigen oorlelletjes.

‘Maar ik dacht dat we tot Knightsbridge zouden blijven zitten?’ We zijn op weg naar Harrods, omdat ik niet terug kan naar het noordoosten van Engeland zonder een kerstcadeautje voor mijn zus dat verpakt is in zo’n groen met gouden tasje. Ook al is het maar een pakje thee. Het zit er dik in dat we ons nu ook niet meer dan dat kunnen veroorloven.

‘Jij mag wel blijven zitten, maar ik ga beslist overgeven als we nu niet meteen uitstappen,’ zegt hij terwijl hij me meesleeft door een meute mensen.

Mike en zijn legendarische wagenziekte. Er zijn mensen die last hebben van aambeien, zenuwtrekjes of een glutenallergie, maar Mike krijgt meteen braakneigingen als hij ergens in zit dat snelheid meerdert en bochten maakt. Hij springt eruit vlak voordat de deuren dichtgaan en trekt me mee, waardoor ik heel even het gevoel heb dat ik vlieg. Leuk is anders.

We zijn trouwens alleen maar in Londen omdat Mike vrijkaartjes heeft voor Van Morrison, dankzij zijn werk als producer van een praatprogramma op de radio, bij Blaze FM in Newcastle. Meestal proberen de adverteerders van dat station de medewerkers om te kopen met behulp van kaartjes voor een voetbalwedstrijd en daar trek ik mijn neus voor op, want ik ben toevallig de enige persoon in Noord-Engeland die niet van voetbal houdt. Dus dit was een echte meevaller. Bovendien logeert Aimee bij mijn zus. Mike en ik krijgen tegenwoordig nog maar zelden de kans om samen op stap te gaan.

De bus stoot een wolk uitlaatgassen uit en Mike moet hoorbaar kokhalzen. Ik laat mijn hand over zijn achterhoofd glijden. Voor iemand die nog geen veertig is, wordt hij in rap tempo grijs. Zijn haar zit nog precies hetzelfde als op de dag dat ik hem leerde kennen: tot op zijn kraag, met bakkebaarden en de kuif van een rockabillyster uit de jaren vijftig. Ik weet nog goed dat hij me aan Henry Winkler uit *Happy Days* deed denken toen ik hem voor het eerst zag in die koffiebar in Grey Street in Newcastle. Hoewel dat op zich geen aanbeveling was, vond ik het toch leuk dat hij zich niets aantrok van het feit dat iedere man destijds in 1996 helemaal ging voor het ‘David Beckham coupe soleil’-model.

‘Alles oké?’ vraag ik.

Hij kokhalst opnieuw. ‘Bah,’ zegt hij. ‘Kom op, we lopen wel verder.’ Hij pakt mijn hand en strengelt zijn warme, klamme vingers tussen mijn koude. Omdat hij zich niet lekker voelt, laat ik hem dit keer maar begaan. Doorgaans wil ik niet hand in hand lopen, want ik ben een meter tweeënveertig en op mijn blote voeten pre-

cies drie centimeter langer dan hij. Natuurlijk zijn er wel mannen die het heerlijk vinden om een soort Dudley Moore uit te hangen, en ik heb het gevoel dat Mike daar ook bij hoort, maar ik vind het niks. Ik zeg bij wijze van grap dan ook vaak tegen hem dat ik maar een paar schoenen hoeft aan te trekken om het gevoel te krijgen dat ik met mijn kind op stap ben.

‘Wacht even, we lopen de verkeerde kant op,’ zegt hij nu, als we ineens op Sloane Square staan, waar de kale bomen versierd zijn met blauwe en witte kerstlichtjes. ‘Harrods is daarginds.’

We maken rechtsomkeert om terug te lopen en ik begin een ongebruikelijk vrijgevochten gevoel te krijgen: ik hoeft niet te werken, Aimee niet naar school te brengen of op te halen, niet met haar naar al die sportclubs te rennen, niet te koken, geen boodschappen te doen, het huis niet aan kant te maken... als ik ineens een schok krijg.

Een meter of veertig voor ons komt een man een gebouw uit lopen. Dat zou helemaal niet vreemd zijn, ware het niet dat ik die man ken. Ik ken hem zo goed dat mijn wereld plotseling stil lijkt te staan.

Zijn gestalte is onmiskenbaar. De lengte: een vrij ongebruikelijke een meter negentig. En dat lichaam: gespierd genoeg om niet slungelachtig te zijn, maar niet zo omvangrijk dat je automatisch het idee krijgt dat hij er veel voor moet doen. Maar het is zijn houding waardoor hij in een mensenmassa opvalt: dat bijna onmogelijke evenwicht tussen zelfverzekerdheid en elegante mannelijkheid. Patrick zou geen moment overwegen om zich voor wie dan ook te verlagen. Niet letterlijk en ook niet in andere opzichten. Dat wist je al zodra je hem zag en daardoor werd je meteen heen en weer geslingerd tussen bewondering voor de man en het vermoeden dat hij een arrogante klootzak zou zijn.

Ik heb plotseling een droge mond. In mijn hart strijden verbazing en verdriet om het hardst.

Ik ben opeens twaalf jaar terug in de tijd. Toen ik, net eenentwintig, op een avontuurlijke wereldreis was, zonder dat ik wist dat ik zou ontdekken hoe het is om verliefd te zijn. We leerden elkaar kennen in Sa Pa, het nevelige bergdorpje in Vietnam, op de

beroemde Liefdesmarkt, de plek waar jonge geliefden elkaar vinden en oudere minnaars herinneringen ophalen. Wij waren de enige westerlingen. Patrick was achtentwintig, een buitenlandcorrespondent uit Canada die in Azië werkte. Hij was naar de Liefdesmarkt gekomen om er een verhaal over te schrijven. En ik had er van alles over gehoord wat me bijzonder boeide. Ik kan me nog goed herinneren hoe hij daar aan de andere kant van het plein stond en me recht in de ogen keek, zonder zijn blik ook maar een moment af te wenden. Op hetzelfde moment wist ik dat ik me in een geweldige, grensverleggende, hartverscheurende romance zou storten. Hij was het. Niemand hoefde de eerste stap te zetten. Dat was op de een of andere manier al gebeurd.

Maar hij kan het niet zijn. Patrick woont in Canada. Hoe kan ik nou in vredesnaam een weekendje in Londen zijn en daar Patrick tegenkomen die niet eens in dit land woont?

De vlinders in mijn buik vertellen me echter dat het duidelijk niet onmogelijk is. Hij is het echt, ook al kan ik zijn ogen niet zien omdat hij een zonnebril draagt, plus een lichte spijkerbroek en een chic maar toch sportief olijfgroen jasje. Ik zou hem overal herkennen.

Mijn hand glipt uit die van Mike. Boos getoeter, piepende remmen, de roffelende voeten van een groep Japanse toeristen die naar een bus rennen, en dan ebt alle geluid ineens weg.

‘Wat is er aan de hand?’ hoor ik Mike ergens in de verte vragen, afgezwakt door de schok die ik heb gehad. Ik word overspoeld met herinneringen, alsof alles gisteren is gebeurd. Alsof er in de tussentijd niets is veranderd. De tijd heeft stilgestaan. Van Mike of Aimee is nooit sprake geweest. Het leven is aan mij voorbijgegaan.

De man van wie ik zeker weet dat het Patrick is, stapt met een opgestoken hand de straat op om een taxi aan te houden en dit moment zal binnen de kortste keren verleden tijd zijn. Het is alsof alles in slow motion verloopt en ik ruimschoots de kans heb om iets te doen. Maar wat? Ik sta als aan de grond genageld en kan geen woord uitbrengen. Een vreemde combinatie van opwinding en misselijkheid heeft me in de greep.

Ik zie hem alleen van opzij en daardoor ga ik prompt weer twijfelen. Het gezicht is voller, het profiel klopt niet helemaal. Zette hij die bril nou maar af...

Mike pakt me bij mijn arm. ‘Wat is er in vredesnaam met je aan de hand?’ Patrick staat inmiddels gebukt door het raampje met de taxichauffeur te praten. Zelfs de vorm van zijn hoofd is vertrouwd. ‘Celine?’ zegt Mike opnieuw. Ik hoor aan zijn stem dat hij bezorgd is en zijn vingers grijpen me stevig vast.

Beeft Mike zo of ben ik dat? Wat doe ik nu? Dit zal een van die cruciale momenten blijken te zijn waarin alles verandert. Dat weet ik en mijn hele wezen zegt: *Laat nou maar.*

Ik luister niet.

Patrick – als het Patrick is – stapt in en ik ben inmiddels zo in paniek dat ik achter de taxi aan begin te hollen, terwijl ik hoor dat Mike iets roept, op een verbaasde en licht geïrriteerde toon. Maar ik heb die paar passen gezet, het is al te laat. Het is niet te geloven, maar terwijl de taxi optrekt, begin ik er onwillekeurig achteraan te rennen.

Inmiddels denderen er twee bussen voorbij, waardoor ik de taxi uit het oog verlies, maar mijn benen hebben nog steeds een eigen wil. Als ik langs de bussen heen kan kijken, zie ik meer dan één taxi en ik weet niet in welke hij zit. Maar ik ga gewoon door. Ik lijk wel een op hol geslagen trein die op het punt staat zichzelf in puin te rijden. En ondertussen probeert mijn gezond verstand me in te prenten dat dit Patrick niet kán zijn, dus waarom draaf ik achter een vreemde aan?

Dan krijg ik ineens een steek in mijn zij en een benauwd gevoel in mijn borst.

De gedachte dat ik best een hartaanval kan hebben schiet door mijn hoofd.

De bussen en de taxi’s trekken samen op bij de verkeerslichten en ik moet stoppen, omdat mijn lichaam me geen andere keus laat.

Ik sla dubbel en snak naar adem terwijl één idee door mijn hoofd blijft malen: Ik heb net Patrick gezien. Maar was hij het wel? Het gezicht klopte niet helemaal... en deze man was misschien toch iets kleiner.

Jawel, hij was het absoluut. Dat weet ik zeker.

In mijn gedachten zie ik hem in een taxi zitten, onbereikbaar. Geen schijn van kans om ooit weer bij hem in de buurt te komen. En ik denk weer aan hoe ik hem de vorige keer kwijtraakte. Ik kan hem daar nog zien staan, in het vage ochtendlicht van zijn hut, met ingepakte koffer. En ik dacht: *Als je de deur uit loopt, zal ik je nooit meer zien.* En die verwijtende toon van me, toen hij wegliep: 'Waag het niet om naar me om te kijken als je de deur uit gaat.' En dat deed hij ook niet. Ik luisterde naar zijn voetstappen terwijl hij verdween. Bij elke stap dacht ik: *Ga achter hem aan, hij is nu pas bij de boom, nu pas bij de weg.* En daarna: *Hij zit nu pas in de bus, hij is nog steeds op het vliegveld.* En vervolgens: *Hij is nu ergens in Hongkong, hij is nog steeds in Azië...*

Op dezelfde manier schreef ik mijn adres op toen ik nog klein was, een plaatsbepaling van mijn woonplaats, waarbij ik mijn kleine en onbelangrijke persoontje positioneerde in het ruimere kader van al het andere: Celine Walker, Duke Street 22, Newcastle, Engeland, Groot-Brittannië, Europa, Wereld, Aarde.

Op dat moment dringt pas tot me door wat ik heb gedaan. Als ik de straat in kijk, staat Mike nog op dezelfde plaats waar ik hem achterliet, alsof hij zichzelf heeft ingeprent dat hij niet dichterbij moet komen. Londen wordt weer de werkelijkheid van alledag, maar ik sta daar nog steeds hulpeloos en tot niets in staat. Eigenlijk hoor ik me nu af te vragen hoe ik hem alles uit zal leggen, maar in gedachten zie ik het interieur van een zwarte taxi waarin Patrick uit het raam zit te kijken, zonder te beseffen dat we elkaar net hebben gekruist.

Waarom heb ik niet gewoon zijn naam geroepen? Ik ga op het stoepje van een huis zitten. En omwille van Mike zou ik mijn tranen graag in willen houden, maar ik blijf toch huilen. En dan te bedenken dat het zo'n heerlijk weekend was. Het kopen van de oorbellen, het heerlijke etentje daarna. De manier waarop we arm in arm langs de met sprookjesachtige kerstlichtjes versierde oever van de Theems terugliepen naar het hotel. We hadden de hele avond gekletst. Niet de gewone praatjes over zijn werk, mijn werk, het huis en Aimee, maar over allerlei frivole dingen, bijna flirtend.

Zo voelde het in ieder geval aan, maar misschien kwam dat door de wijn. Daarna in bed, zijn tedere kusjes in mijn hals, zijn handen onder mijn nachtopon om mijn billen. Niemand kent mijn lichaam zo goed als hij, maar toch slaagt hij er nooit in me echt op te winden. Af en toe kan ik wel net doen alsof, maar dat lukt niet altijd.

De kilte van de stoep dringt door mijn jas en mijn spijkerbroek heen. Alle fijne dingen in mijn leven die ik niet kwijt wil door Mike te verliezen schieten door mijn hoofd en dringen erop aan dat ik niet moet vergeten dat ik met Mike ben en dat hij degene is van wie ik hou. Niet Patrick, over wie ik meer heb gefantaseerd dan dat ik echt met hem heb meegemaakt. Maar ik blijf als verdoofd zitten, verslagen, voordat ik zelfs maar een poging heb gedaan me te vermannen.

Meteen daarna zit ik strak naar Mikes wat afgetrapte bruine Clarks te kijken, terwijl de tranen op mijn wangen koud worden. Als mijn blik omhoog glijdt langs zijn lichaam en uiteindelijk op zijn bleke gezicht blijft rusten, zie ik dat hij op een verklaring staat te wachten. Er hangt een wolk van ontzetting en teleurstelling om hem heen. Hij is een man die nu pas beseft dat hij niet alles van zijn vrouw weet. Of misschien weet hij dat wel. Misschien zijn er dingen die hij weet of vermoedt, waarvan hij wenst dat ze niet waar zijn. Alles wat er bij een huwelijk komt kijken, dingen die we weten maar waar we niet over na willen denken. We steken liever onze kop in het zand.

Mike zegt maar één ding: 'Hij was het, hè?'

I

Drie jaar later

De post glijdt ritselend door de bus en valt zacht op de vloerbedekking. Ik sta op van mijn koffie en de krant en loop door het korte gangetje naar de hal.

Het gewone spul: rekeningen, reclame en wat zakelijke post voor Mike die nog steeds naar dit adres wordt gestuurd, ook al is hij al acht maanden geleden vertrokken. Maar het is een witte A4-envelop met het adres van de advocaat die maakt dat ik helemaal alert ben.

Ik loop terug naar onze keuken, waar het ineens tot me doordringt dat de regen, die de hele ochtend voor wat aarzelende spetertjes heeft gezorgd, nu als een heftig en griezelig gefluister tegen de ruiten striemt. Die geniepige regen die zo gewoon is in april en dan de wilde, kale heidevelden van Northumberland geselt. Daar wonen we, in een landelijk dorpje op een kilometer of dertig van Newcastle Upon Tyne, ongeveer zeshonderd kilometer ten noorden van Londen. Het is ineens donker in de keuken. Ik doe het licht aan en blijf wezenloos door het raam naar buiten kijken, dwars door mijn spiegelbeeld heen, alsof dat een geest is. De brief bungelt in mijn slappe hand, terwijl de inhoud zich loom door mijn hersens worstelt.

Achter ons stenen tuinmuurtje dat op instorten staat, worden het vage paars, grijsbruin en mosgroen van de glooiende heidevelden bedekt met een grauwe, langzaam rondkringelende mist die waarschijnlijk vandaag niet meer zal optrekken. Onze kersenboom heeft alle bloesems op het gras laten vallen. Ze lijken op verwaalde confetti, lang nadat het feest is afgelopen. Ik trek een stoel achteruit en ga zitten waarna ik de brief nog eens lees.

De tekst klopt als een bus, het zijn precies de woorden die bij zo'n akte gebruikelijk zijn, maar toch kan ik mijn ogen niet gelo-

ven. Ik zit er zo lang naar te staren dat ze in elkaar beginnen te vloeien en de tranen in mijn ogen springen. Als er vier of vijf op het papier vallen, zou ik eigenlijk – heel onlogisch – willen dat ze de woorden als bij toverslag uitwissen. Maar als ik opnieuw kijk, staan ze er nog steeds en de betekenis is niet veranderd.

We waren al eens eerder uit elkaar gegaan. Waarom weet ik niet eens meer; het zal ongetwijfeld iets kinderachtigs en onzinnigs zijn geweest. Mike maakte een niet bepaald overtuigende voorstelling van zijn vertrek, compleet met een koffer waar nog een stropdas uithing, om vijf dagen lang bij een collega op de bank te gaan slapen. Maar vrijdags was hij weer thuis, omdat a. hij last begon te krijgen van zijn rug, b. hij besepte dat niet hij ongelukkig was maar ik, en dat ik dus eigenlijk degene was die het huis uit zou moeten gaan en c. we van plan waren om dat weekend in Schotland te gaan kamperen en hij zich daar al tijden op had verheugd. Maar toen hij dit keer vertrok, had hij al een ander huis gehuurd. Hij wilde niet dat we bij nader inzien weer van gedachten zouden veranderen omdat we te bang waren om zonder het houvast van die ander verder te leven, te bang dat ‘voorbij’ in dit geval veel erger zou zijn dan bij elkaar blijven. Maar op de een of andere manier, ondanks alle heisa van zijn vertrek, had ik toch nog steeds het idee dat hij terug zou komen.

Mijn telefoon gaat over. Daar schrik ik van en ik heb meteen het idee dat hij het is. De keukentafel, die tegelijkertijd dienstdoet als bureau, is bedekt met papieren, tijdschriften, archiefmappen van cliënten, vragenlijsten, rapporten, onderzoeksresultaten, mijn lege ontbijtbordje, vuile koffiebekers en een wikkel van een Mars. Ik vind de telefoon net voordat het apparaat ophoudt met overgaan. Een naam op het scherm. Maar niet zijn naam.

De regen ranselt weer tegen de ruit. Ik heb het koud, hoewel de brandende open haard in de woonkamer de hele begane grond van ons kleine, vrijstaande stenen huisje verwarmt. Mijn blik gaat naar de foto van Mike en mij op de plank boven de keukentafel. Die is vijf jaar geleden gemaakt op de bruiloft van mijn eerste cliënt. Mikes haar, in die eeuwige Fonz-coupe. Zijn rechte, bijna te volmaakte tanden, en zijn lieve, verlegen sexy glimlach. Ik steek

met kop en schouders boven hem uit, zelfs zonder hoed. Maar het blijft een mooie foto. Sinds zijn vertrek heb ik geen moment overwogen om die weg te halen.

Maar de laatste tijd is me wel iets opgevallen. Waar ik ook sta, die ogen blijven me aankijken. Nu ook. Ze hebben de griezelige eigenschap om te veranderen als de stemming daarom vraagt. Soms glimlachen ze als Aimee en ik het met elkaar aan de stok hebben. Maar ze staan ook wel eens vol opgekropt verdriet, alsof hij geen woord kan uitbrengen en doordrongen is van zijn beperkingen omdat hij niet meer is dan een foto.

Mijn telefoon gaat opnieuw over. Iemand weigert op te geven. Ik neem op met een dof 'hallo', en kan mijn blik nog steeds niet van Mike afwenden. Ik zie alleen maar hoe twee levens overhoopgehaald en losgekoppeld worden en krijg een benauwend idee van de zinloosheid van mijn toekomst. Het duurt even voordat het tot me doordringt dat het Kim is, een van mijn cliënten. Ik heb een bedrijf dat 'De Liefdesmarkt' heet, een professioneel relatiebureau voor mensen met een leidinggevende functie en een hoog inkomen in Noord-Engeland. Ik heb Kim drie maanden geleden voor het eerst ontmoet, in haar kantoor aan de Quayside in Newcastle. Ze leidt een van de grootste pr-firma's in het land. Haar vriendelijke glimlach en de vraag waar ik mijn laarzen met luipaardprint vandaan had, zorgden meteen voor een band, zoals dat alleen bij vrouwen gebeurt, door iets zo triviaals als mode. De gesprongen adertjes rond haar neus deden een beetje afbreuk aan haar mooie, verder smetteloze gezicht, met een stel bodemloze blauwe ogen. Ze kwam een tikje neurotisch over toen ze me ineens in de rede viel, haar telefoon oppakte en haar secretaresse opdracht gaf om haar bureau af te stoffen. 'Ik ben allergisch,' legde ze uit. Dat was dus de verklaring voor haar neus. Maar niet echt voor haar houding, die me onwillekeurig aan *The Devil Wears Prada* deed denken.

Kim is drie keer uit geweest met David Hall, weduwnaar en projectontwikkelaar, die heeft gereageerd op mijn advertentie op het bulletinboard van een exclusieve golf- en countryclub. Ik had gehoopt dat drie afspraakjes een teken waren dat alles goed ging. 'Ik

hoopte dat je een minuutje voor me zou hebben, Celine,' zegt ze. 'Er is me iets afschuwelijks overkomen.'

Kim is een van die *drama queens* die je graag met met iets onverwachts confronteren. Op die manier kan ze erop rekenen dat ik niet reageer met: *Nee, Kim, ik heb geen minuutje voor je, en zeker niet als je iets afschuwelijks is overkomen.*

In Kims geval maak ik me niet bepaald druk over hoe afschuwelijk haar 'afschuwelijks' is. Per slot van rekening is dit de persoon die weigerde om uit te gaan met een man die Schmink heette. Een beroemd hartchirurg zou de ware Jakob zijn geweest, als hij echte schouders had gehad en niet 'alleen maar een stel armen die aan weerszijden van zijn hals vastzaten'. En dan was er nog die aantrekkelijke, zorgeloze Frank geweest. Wat had hij misdaan? Nou, die had toch het lef gehad om zomaar zelf een dessert te bestellen terwijl zij tegen hem had gezegd dat ze daar geen zin in had?

'Wat is er gebeurd, Kim?' Ik hou mezelf voor dat ik best iets bezorgder kan klinken. Zoals de dingen nu gaan zou het inderdaad wel zo kunnen zijn dat ik een cliënt heb gekoppeld aan een seriemoordenaar, of aan iemand die fotoalbums vol tienermeisjes in het laatje van zijn nachtkastje bewaart. Maar de belangrijkste reden is dat Kim me tweeduizend pond per jaar betaalt om haar aan tien tot twaalf geschikte partners voor te stellen. Dat is een verantwoordelijkheid die ik heel serieus neem en ik wil niet dat een van de cliënten van De Liefdesmarkt gaat denken dat ik niet het beste met hen voorheb.

'Celine, ik heb zo'n schok gehad, wálgelijk gewoon. Echt vreselijk!'

Ik neem aan dat het om een vreemde seksuele voorkeur of een vreemd uitzierend geslachtsorgaan gaat. Eén ding heb ik wel geleerd bij dit werk: vrouwen gaan altijd in op de kleinste bijzonderheden van hun seksuele avontuurtjes met hun partners, terwijl mijn mannelijke cliënten nooit praten over het feit dat hun afspraakje uit de kleren is gegaan en ik ook nog nooit een man heb horen zeggen dat de seks niet goed genoeg was. Ik knijp in de brug van mijn neus en probeer niet te klinken alsof ik net nog zat te janken. 'Waarom begin je niet gewoon bij het begin, Kim?' zeg ik.

Ze komt met een heel verhaal over de zalm die veel te gaar was bij het etentje en begint dan over een film. ‘We konden het niet eens worden over welke film we zouden gaan zien, dus werd het uiteindelijk eentje waar we eigenlijk geen van beiden zin in hadden, want anders zou het niet eerlijk zijn. Maar dat liep uit op een complete ramp want als ik één ding niet kan uitstaan, dan is het onzin over buitenaardse wezens...’ Vervolgens schotelt ze me vijftien minuten lang een verhaal voor over de film die ze eigenlijk geen van tweeën wilden zien.

Terwijl zij aan het woord is, kijk ik weer naar de tuin. Die ziet er in de regen zo kaal uit. De lege plantenbakken. Het moestuintje dat waarschijnlijk niet meer verzorgd zal worden nu Mike weg is. Ik zal nooit meer naast hem wakker worden, nooit meer naar een van die saaie kerstfeestjes van kantoor hoeven, geen sokken meer bij elkaar zoeken, achter hem aan lopen naar de badkamer, ruziemaken over een bezoek aan zijn moeder, mopperen over ons voorspelbare leven of over de reden waarom we volgens mij niet gelukkig zijn. ‘Nooit’ is zo’n definitief woord. De regen biggelt als tranen over het raam. Het dringt ineens tot me door dat ik de hand waarmee ik de telefoon heb gepakt, heb laten zakken. Kims stem kabbelt onverdroten voort naast mijn knie. Als ik haar weer tegen mijn oor druk, heeft ze het nog steeds over buitenaardse wezens. ‘Kim,’ val ik haar in de rede. ‘Ik dacht dat je me iets over David wilde vertellen.’

‘Daar kom ik zo op!’ moppert ze. ‘Ik probeer alleen de omstandigheden te beschrijven. Maar aangezien je kennelijk haast hebt... als je het per se wilt weten, we zijn na afloop naar zijn beeldschone penthouse in Newcastle gegaan en daar gingen we op zijn beeldschone bank zitten en van het een kwam het ander. Ik had zijn spijkerbroek al omlaag getrokken...’ Ze slaakt een gekwetste zucht. ‘O, het was afschuwelijk!’

Die Apolloraket is al lang en breed weer terug van de maan voordat ze eindelijk ter zake komt. ‘Ga verder. Zeg het maar.’

‘Je kon het gewoon meteen... zien. Zijn kale, blote...’ Ze zoekt naar een woord en roept dan dramatisch: ‘Piemel.’ Ze klikt met haar tong. ‘Die vent draagt geen onderbroek!’

‘O!’ zeg ik, heel even verbluft.

‘O?’ Ze klinkt streng. ‘Is dat alles?’

‘Heb je al gedacht aan de mogelijkheid dat hij misschien achterloopt met de was?’

‘Er zat ook niets bij de was. En ik heb zijn kast geïnspecteerd. Niet één in de lades. In zijn hele appartement was geen onderbroek te bekennen.’

‘Wacht heel even. Was je in zijn slaapkamer? Ben je dan met hem naar bed geweest?’

‘Denk je soms dat ik daar nog zin in had?’ Ze klinkt alsof ze me elk moment voor een sukkel kan uitmaken. ‘Ik ben gewoon even snel gaan kijken toen hij van de bank opstond om naar de badkamer te gaan. Om zich te wassen... of Joost mag weten wat ze dan doen.’

Ik probeer de onsmakelijke beelden van David die in de badkamer onsmakelijke dingen doet en van Kim die in zijn vuile was staat te wroeten uit mijn hoofd te zetten. Hoewel ik mateloos geboeid ben door menselijke drijfveren en door de mengeling van wetenschap en instinct die nodig is om twee personen aan elkaar te koppelen – en die wel iets wegheeft van het kiezen van de juiste wijn bij een bepaalde maaltijd – is het nooit mijn bedoeling geweest dat dit werk mijn hele leven in beslag zou nemen. Als mijn cliënten daarom vragen, kan ik de psycholoog uithangen, babysitter zijn of hartsvriendin, raadvrouw, styliste, boksbal, beul, wandelende vraagbaak... Ik probeer nog altijd een manier te bedenken om hen al die uren in rekening te brengen waarin ik alleen maar naar hen zit te luisteren en die volgens hen kennelijk deel uitmaken van de geboden diensten, maar ik weet nog steeds niet hoe ik dat voor elkaar moet krijgen. Daar moet ik me toch eens in verdiepen. Ik zou er rijk van kunnen worden.

‘Hij is gewoon een *freeballer*,’ zeg ik tegen haar. ‘Dat komt vaker voor dan jij denkt. Freeballers voelen zich schoner en lekkerder zonder ondergoed. Het komt vaak omdat ze in het verleden last hebben gehad met winden laten en van hun dokter de raad hebben gekregen om dit te proberen. Freeballers zijn geen erkende sociopaten, dus we hoeven niet bang voor hen te zijn. En, hoewel

ik weet dat je het daar vast niet mee eens bent, je mag iemand niet echt veroordelen omdat hij wel of geen ondergoed draagt. Het dragen van ondergoed houdt trouwens niet in dat je dan schoon bent op jezelf. Vraag dat maar eens aan een vrouw die de was voor een oud mannetje doet.’

Molly, Mikes oude zwart met bruine kat, komt de keuken binnen om te gaan eten en geeft kopjes tegen mijn blote been. Ik buk me en streel haar warme, knobkige lijfje.

‘Neem me niet kwalijk, maar wil je me soms vertellen dat ik dat niet walgelijk moet vinden, Celine?’ Ze klinkt gekwetst en een tikje boos, alsof ik me tegen haar heb gekeerd. ‘Dat meen je toch niet? Hij trekt zijn spijkerbroek en zelfs zijn Armani-pak zo over zijn blote kont aan. Hoe vaak denk je dat hij zijn spijkerbroek wast of zijn pak laat stomen?’ Ik kan aan haar stem horen dat ze kennelijk twijfels heeft over mijn persoonlijke hygiëne.

Ik kijk weer naar Mikes foto. Zijn ogen lijken te glimlachen. En ik weet dat hij dubbel ligt van het lachen als ik hem dit vertel. En dan dringt ineens weer tot me door dat hij nooit meer thuis zal komen om me te kussen en te vragen hoe mijn dag was. Ik zal niet meer met hem aan tafel zitten om hem alles te vertellen over Kim en de onderbroek en over Aimee en het laatste schooldrama of om al mijn kleine ergernissen te luchten. Heel diep vanbinnen krijg ik ineens het gevoel dat het een verschrikkelijke tragedie is dat het zover heeft moeten komen met ons huwelijk. Terwijl we er altijd maar van uitgingen dat we gewoon bij elkaar zouden blijven omdat we toch al bij elkaar waren. Alsof die twee dingen ook maar iets met elkaar te maken hebben.

‘Ik weet gewoon niet of het wel zo’n groot probleem is, dat is alles,’ zeg ik tegen Kim. Ik moet mijn best doen om mijn gedachten erbij te houden en niet alleen maar aan dat ene onderwerp te denken dat me door het hoofd speelt: ons. ‘Niet als voor de rest alles aan hem klopt, bedoel ik. Kun je je de Zeven Hoofdzondes nog herinneren? David Hall heeft daar niet één van begaan. Hij is niet chronisch te laat, of onbeschoft tegen kelners. Hij vertelt geen enge scheidingsverhalen, hij heeft geen duivelse kinderen, hij heeft geen lange tenen, hij is niet overdreven gehecht aan zijn ouders en

hij heeft de eerste keer dat jullie uit eten gingen ook niet voorgesteld om de rekening te delen. Ik vind dat we hem niet zomaar moeten afschrijven.'

'Ik weet het niet...'

'Probeer eens aan de positieve kanten te denken. Je weet best dat David een van de weinige mannen is die kan omgaan met een succesvolle, zelfstandige vrouw en dat hij niet op zoek is naar iemand die dertig jaar jonger is dan hij.' Een zachte hint dat Kim, die zelf vijfenveertig is, er niet op hoeft te rekenen dat ze een man van haar eigen leeftijd zal krijgen. Ik heb geen wetenschappelijk onderzoek nodig om te bewijzen dat zware voorwerpen niet met dezelfde snelheid naar beneden komen als lichtere, net zomin als iemand mij hoeft te vertellen dat de meeste kerels van dik in de vijftig hun innerlijke Ronnie Wood willen aanspreken als het om een nieuwe liefde gaat. En dat voorspelt niet veel goeds voor vrouwen zoals Kim en ik, die geen behoefte hebben aan een oudere man vanwege de centen en die de voorkeur geven aan het gebruikelijke leeftijdsverschil van 2,2 jaar. Ik vind het een vervelend idee dat ze zo snel bereid is om hem aan de kant te zetten.

In mijn woorden klinkt iets van paniek door over mijn eigen toekomst. Wie zit er nog op mij te wachten? Ben ik zo uitgeteld en door de wol geverfd dat ik de energie niet meer kan opbrengen het nog eens met een andere man te proberen? Ga ik me opstellen als zo'n 'eens-maar-nooit-meer'-type dat ik vaak heb afgeraden om met De Liefdesmarkt in zee te gaan? Ik weet niet eens welke ingrediënten nodig zijn voor het recept van ideale gevoelens die je moet koesteren voor iemand voordat je met hem trouwt. Anders word je er nog van beschuldigd dat je het om de verkeerde reden doet.

Ik moet ineens denken aan iets wat Mike tijdens een van onze laatste ruzies zei: 'Als ik voor jou alleen maar een soort vangnet ben, dan is dit gewoon een verstandshuwelijk.'

'Zou je hem niet gewoon nog een kans geven?' vraag ik uit naam van David Hall. De foto houdt me weer in de gaten, alsof die wel het een en ander weet van tweede kansen. 'Zullen we het dan nog maar een keer proberen?' hoor ik Mike weer zeggen na

al die keren dat we ruzie hadden en erover zaten te praten om uit elkaar te gaan. Allemaal proefballonnetjes om uit te proberen tot hoever de ander wilde gaan, of die al aan het eind van zijn Latijn was. Ik kan hem niet aankijken, maar toch kan ik mijn ogen niet van hem afhouden. Ik sta op, leg het lijstje plat en denk: Oké, nu hoef ik alleen nog maar zijn gezicht uit mijn hoofd te zetten.

‘Ik weet het niet,’ zegt Kim. ‘Ik weet echt niet of ik hem nu nog wel aantrekkelijk vind.’

‘Luister eens,’ zeg ik opgewekt. ‘Waarom geef je hem niet tactvol een onderbroek cadeau met de mededeling dat je hem pas echt sexy zult vinden als hij die aantrekt?’

‘Ik heb een veel beter idee,’ zegt ze. ‘Jij moet maar eens met hem praten. En tegen hem zeggen dat Kim die ontbrekende onderbroek een echte afknapper vindt.’

In gedachten zie ik Kim al als een soort maffiabaas en mezelf als haar ‘uitvoerder’.

‘Per slot van rekening betaal ik je,’ zegt ze.

Met types als Kim heeft het geen zin om wraakzuchtig te reageren op dat soort kregelige opmerkingen. Je moet appelleren aan de hogere macht die hen bestiert: hun ego. Probeer ze met een zoet lijntje aan jouw kant te krijgen. ‘Ik weet heel goed dat jij me betaalt, Kim. En jij weet dat ik alles zal doen om je te helpen. Maar in dit geval lijkt het me beter dat het van jou komt, aangezien het om zijn edele delen gaat. Ik weet zeker dat als jij hem vriendelijk vertelt hoe vervelend je dat vindt, hij zich binnen de kortste keren in die boxershorts hijst!’

‘Denk je dat echt?’

‘Dat denk ik niet alleen, ik weet het zeker,’ zeg ik tegen haar.

‘Ik zal er eens over nadenken,’ zegt ze, een beetje in haar wiek geschoten omdat ze me niet zo ver heeft gekregen dat ik haar vuile werk opknap.

Als we de verbinding verbreken, dringt ineens tot me door dat ik veranderd ben. Wat was ik er vroeger toch trots op dat ik een getrouwde vrouw met een kind was. Ik had het geluk gehad dat ik was verleid tot dat valse gevoel van zekerheid dat je krijgt als je wettig en in andere opzichten gebonden bent aan iemand anders.

Aan iemand tegen wie je alles kunt zeggen en met wie je bijna alles kunt doen, terwijl hij jou je gang laat gaan, probeert je te begrijpen en er uiteindelijk van uitgaat dat je gewoon jezelf bent – en een of ander doel probeert te bereiken dat zelfs hem boven de pet gaat. Dat maakte dat ik boven de kinderachtige dingen stond die singles hun afspraakjes verweten. Ik had diepere, rechtvaardiger beweegredenen om kritiek te uiten. Dat leek destijds een aanwijzing dat alles in orde was in mijn leven.

Ik kijk opnieuw naar de foto van Mike.

Het was duidelijk een kromme manier van redeneren.

2

Mijn vijfenzeventigjarige vader leert mijn twaalfjarige dochter tekenen, want dat is het enige vak waarin ze tegenwoordig redelijk goed is. Aimee heeft de leeftijd bereikt waarop ze niet langer geloof hecht aan de opmerkingen in haar rapporten die haar een hart onder de riem moesten steken als haar cijfers achterbleven bij die van haar vriendinnen: ‘Aimee heeft de grens van haar kunnen nog niet bereikt.’ Als het alleen maar een kwestie was van je best doen, zou Aimee een genie zijn. Toch komt ze nooit veel verder dan een dikke voldoende. Gymnastiek is het enige waarin ze altijd heeft uitgeblonken. Maar in de herfst, een maand nadat haar vader het huis uitging, viel Aimee van haar fiets. Ze probeerde een hert te ontwijken dat op een landweggetje ineens achter de bomen vandaan was gekomen. Ze brak haar rechterarm en -been op twee plaatsen en kon zes weken lang niet naar school. Voor Aimee was het een regelrechte ramp, want daardoor kon ze niet meedoen aan het regionale gymnastiekkampioenschap voor jongeren onder de zestien jaar, waarvoor ze ontzettend hard getraind had.

Ik loop naar de bank waarop ze zit en druk een kus op het kruintje van haar glanzende bruine haar met het ene plastic speldje waarmee de pony is vastgezet die ze wil laten groeien. ‘Hallo, lieverd.’